

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 32.

Vydána dne 1. července 1953.

Cena 50 haléřů.

O B S A H :

(54. a 55.) 54. Nařízení o provozu na silnicích. — 55. Nařízení o zasloužilých umělcích.

54.**Vládní nařízení**

ze dne 7. dubna 1953
o provozu na silnicích.

Vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem ministra republiky podle § 1 ústavního zákona č. 47/1950 Sb., o úpravách v organizaci veřejné správy, a podle § 42 odst. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákona o pětiletém plánu):

Dopravní inspektoráty.

§ 1.

(1) Bezpečnost a plynulost provozu na silnicích je jedním ze základních předpokladů úspěšného plnění dopravních úkolů.

(2) Péče o bezpečnost a plynulost provozu na silnicích, pokud dále není stanoveno jinak, náleží do působnosti ministerstva národní bezpečnosti, které tento úkol plní svými orgány, zejména dopravními inspektoráty.

§ 2.

(1) Ministerstvo národní bezpečnosti zřídí dopravní inspektoráty v sídlech okresních a krajských národních výborů pro jejich územní obvod a hlavní dopravní inspektorát se sídlem v Praze s působností celostátní.

(2) Dopravní inspektorát v sídle okresního národního výboru je podřízen dopravnímu inspektorátu v sídle krajského národního výboru, který je podřízen hlavnímu dopravnímu inspektorátu v Praze.

§ 3.

Dopravní inspektoráty zajišťují bezpečnost a plynulost provozu na silnicích tím, že

- a) řídí provoz na silnicích,
- b) dohlížejí na provádění výcviku a školení řidičů, vychovávají je k uvědomělé kázní, k socialistickému poměru ke společnosti a hospodářským hodnotám, rozhodují o odborné způsobilosti řidičů i odborné způsobilosti učitelů pro výcvik řidičů a vydávají příslušné průkazy,
- c) řídí výchovu ostatních uživatelů silnic k dopravní kázní, spolupůsobí v tomto směru při výchově školní mládeže a vyšetřují dopravní nehody,
- d) dohlížejí, aby konstrukce a stav vozidel neohrožovaly bezpečnost a plynulost provozu na silnicích, zejména schvaluji technickou způsobilost jednotlivých vozidel k provozu, provádějí prohlídky, odnímají způsobilost k provozu a vydávají příslušné průkazy,
- e) vedou evidenci řidičů a motorových vozidel, výcvikových kursů a jejich učitelů,
- f) napomáhají národním výborům při plnění jejich dopravních úkolů,
- g) spolupracují se Státní pojišťovnou při provádění pojištění,
- h) rozhodují o odborné způsobilosti učitelů pro výcvik řidičů trolejbusů a městských kolejových vozidel a dohlížejí na provádění tohoto výcviku.

§ 4.

Dopravní inspektoráty mohou pověřit také jiné orgány a osoby dobrovolně se hlásící, aby pomáhaly při zajišťování bezpečnosti provozu na silnicích.

Působnost jiných orgánů.

§ 5.

Výcvik řidičů motorových vozidel mohou provádět, splní-li stanovené podmínky,

- a) Svaz pro spolupráci s armádou,
- b) závody, orgány státní správy a školy,
- c) ve výjimečných případech též odborně způsobilí řidiči.

§ 6.

(1) Ministerstvu dopravy přísluší:

- a) řídit organizaci výcviku řidičů motorových vozidel a stanovit jeho podmínky,
- b) činit opatření k zajištění hospodárnosti provozu motorových vozidel,
- c) stanovit technické podmínky pro provoz motorových vozidel a schvalovat jejich typy,
- d) stanovit podmínky pro ochranu silnic a řídit údržbu a umisťování dopravních značek a zařízení.

Tuto působnost vykonává ministerstvo dopravy v okresech a krajích prostřednictvím okresních a krajských národních výborů.

(2) Ministerstvu financí přísluší řídit a kontrolovat provádění pojištění zákonné odpovědnosti za provoz motorových vozidel.

(3) Ministr národní bezpečnosti může pověřit výkonem některých úkolů podle tohoto nařízení též jiné orgány státní správy. Pověřené orgány vykonávají svěřenou působnost podle směrnic vydaných příslušným ministrem v dohodě s ministrem národní bezpečnosti. Ministr národní bezpečnosti zůstává vyhrazeno právo přesvědčit se o způsobu výkonu svěřené působnosti, po případě ji odejmout, když zjistí vážné závady.

Povinnosti při provozu na silnicích.

§ 7.

(1) Každý je povinen zachovávat předpisy upravující provoz na silnicích a uposlechnout orgánů, které jej řídí.

(2) Osobám, které nedabají pravidel silničního provozu nebo neuposlechnou pokynů orgánů, které řídí provoz, může být bez újmy trestního stíhání uloženo, aby se účastnily povinného školení o pravidlech silničního provozu.

§ 8.

(1) Na silnicích smí se užívat jen vozidla, která svou konstrukcí a vybavením neohrožují bezpečnost a plynulosť provozu ani bezpečnost

osob a majetku a která nepoškozuje silnici. Motorových vozidel a přívěsů se smí užívat, jen byla-li schválena jejich technická způsobilost nebo shodují-li se se schváleným typem a byla-li pro ně přidělena státní poznávací značka.

(2) Držitel vozidla a jeho řidič jsou povinni udržovat vozidlo v rádném stavu; není-li vozidlo v rádném stavu, nesmí držitel dovolit, aby ho bylo použito k provozu.

(3) Motorová a městská kolejová vozidla jsou oprávněny řídit jen osoby, které k tomu obdržely povolení.

§ 9.

Držitel vozidla a každý, kdo je řídí, je povinen za náhradu poskytnout vozidlo po nezbytnou dobu orgánům ministerstva národní bezpečnosti, vyžaduje-li to obecný zájem, zejména při stíhání podezřelých osob, k dopravě osob zraněných nebo k jízdě na místo dopravní nehody nebo živelní pohromy.

§ 10.

Vlastníci a jiní uživatelé nemovitostí při silnicích jsou povinni bez úplaty dovolit, aby na jejich nemovitostech byly umístěny a udržovány dopravní značky a jiná zařízení, která slouží k provozu na silnicích.

§ 11.

(1) Osoby odpovědné za provoz motorových vozidel jsou proti následkům zákonné odpovědnosti povinně pojištěny u Státní pojišťovny.

(2) Poškozený má pro svůj nárok zástavní právo na náhradové pohledávce z tohoto pojištění.

(3) Nemohla-li být zjištěna osoba odpovědná za provoz motorového vozidla, kterým škoda byla způsobena, ani jiná osoba za škodu odpovědná, má poškozený nárok na náhradu škody přímo vůči Státní pojišťovně.

(4) Pojistné k úhradě nákladů pojištění je povinen platit držitel motorového vozidla. Pojistné se vymáhá soudní nebo správní exekucí; výpis z knih Státní pojišťovny o pojistném za toto pojištění jsou vykonatelným exekučním titulem.

Trestní ustanovení.

§ 12.

(1) Přestupky proti předpisům vydaným na ochranu silničního provozu stihají v rozsahu dale uvedeném orgány ministerstva národní bezpečnosti.

(2) Držitele a řidiče motorových vozidel a řidiče městských kolejových vozidel trestají tyto orgány

- a) písemným pokáráním nebo
- b) výměnou kuponu k řidičskému průkazu nebo
- c) pokutou do 3.000 Kčs.*)

(3) Závažné přestupy osob uvedených v předchozím odstavci stihá tříčlenná komise zřízená u dopravního inspektorátu v sídle okresního národního výboru, která může uložit

- a) některý z trestů uvedených v odstavci 2 písm. a) a b) nebo
- b) pokutu do 10.000 Kčs;*) vedle těchto trestů může odejmout řidičský průkaz dočasně nebo na trvalo.

(4) Za nedobytnou pokutu nelze uložit náhradní trest odnětí svobody.

(5) Má-li dopravní inspektorát za to, že čin má být přísněji potrestán, postoupí věc prokurátoru.

§ 13.

(1) Proti rozhodnutím podle § 12 odst. 2 a 3 lze podat odvolání do 15 dnů u dopravního inspektorátu v sídle okresního národního výboru, příslušného podle místa spáchaného přestupku. Pokud odvolání nevyhoví dopravní inspektorát, u něhož bylo podáno, rozhodne o něm:

- a) jde-li o rozhodnutí komise dopravního inspektorátu v sídle okresního národního výboru, tříčlenná odvolací komise, zřízená u dopravního inspektorátu v sídle krajského národního výboru,
- b) v ostatních případech dopravní inspektorát v sídle krajského národního výboru.

(2) Proti písemnému pokárání není odvolání přípustné.

§ 14.

(1) Pokuty za porušení předpisů na ochranu silničního provozu, týkajících se řádného stavu motorových vozidel, lze také ukládat podnikům, ústavům, úřadům a jiným organizacím (dále jen „podniky“).

(2) Pokutu uloženou podniku odčerpá finančující peněžní ústav z účtu podniku na základě pravomocného rozhodnutí o uložení pokuty.

* Poznámka: Po měnové reformě činí pokuta uvedená v § 12 odst. 2 písm. c) 600 Kčs, v odst. 3 písm. b) 2.000 Kčs.

(3) Pokutu uloženou zaměstnanci vymáha účtárna jeho podniku na základě pravomocného rozhodnutí o uložení pokuty, a to srážkou z platu až do 25 % jeho výše.

(4) Nelze-li pokutu vymáhat podle odstavců 2 a 3, vymáhá se soudní exekuci.

§ 15.

Nestanoví-li se v tomto nařízení jinak, platí pro stihání přestupků proti předpisům vydaným na ochranu silničního provozu přiměřeně ustanovení trestního zákona správního a trestního rádu správního.

Závěrečná ustanovení.

§ 16.

V dohodě se zúčastněnými ministerstvy vydají k provedení tohoto nařízení:

- a) ministerstvo národní bezpečnosti
předpisy o organizační a působnosti dopravních inspektorátů (jejich komisí) a o řízení před nimi, pravidla silničního provozu, předpisy o způsobilosti řidičů, předpisy o podmínkách pro odnětí povolení ve věcech silničního provozu, předpisy, jimiž budou stanoveny výjimky z ustanovení § 10, jakož i předpisy o průkazech a o jízdách do ciziny a z ciziny;
- b) ministerstvo dopravy
předpisy o organizační výcviku řidičů motorových vozidel a o jeho podmínkách, předpisy o zajistění hospodárnosti provozu motorových vozidel a o technických podmínkách pro provoz vozidel,
- c) ministerstvo financí
předpisy, jimiž se stanoví rozsah a podmínky pojištění zákonné odpovědnosti za provoz motorových vozidel.

§ 17.

Výjimky z ustanovení tohoto nařízení pro ozbrojené sily, po případě jiné orgány státní správy stanoví ministr národní bezpečnosti v dohodě s příslušným ministrem.

§ 18.

Opatření učiněná k provedení tohoto nařízení před jeho účinností se považují za opatření podle tohoto nařízení.

§ 19.

(1) Zrušují se všechny předpisy, které odporují tomuto nařízení, zejména zákon č. 56/1950 Sb., o provozu na veřejných silnicích, a

vládní nařízení č. 11/1951 Sb., jímž se provádí zákon o provozu na veřejných silnicích.

(2) Nedotčeny zůstávají vyhlášky ministerstva financí č. 105/1951 Ú. l. I., o provádění pojištění zákonné odpovědnosti za provoz motorových vozidel, a ministerstva dopravy č.

367/1952 Ú. l. I., o plánované údržbě a hospodárném provozu motorových vozidel.

§ 20.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 1953; provedou je všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.
arm. gen. Bacílek v. r.
arm. gen. Dr. Čepička v. r.
Kopecký v. r.
Novotný v. r.
Fierlinger v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Uher v. r.
Beran v. r.
Barák v. r.
David v. r.
Dvořák v. r.
Ďuriš v. r.
Harus v. r.

Dr. Havelka v. r.
Ing. Jankovcová v. r.
Jonáš v. r.
Kabeš v. r.
Krajcér v. r.
Krosnář v. r.
Dr. Kyselý v. r.
Málek v. r.
Maurer v. r.
Nepomucký v. r.
Dr. Neuman v. r.
Nosek v. r.
Plojhar v. r.

Pokorný v. r.
Poláček v. r.
A. Pospíšil v. r.
J. Pospíšil v. r.
Ing. Půčík v. r.
Dr. Rais v. r.
Reitmajer v. r.
Smida v. r.
Sýkora v. r.
Ing. Šimůnek v. r.
Dr. Šlechta v. r.
Šrámek v. r.
Štoll v. r.

55.

Vládní nařízení

ze dne 3. června 1953,
o zasloužilých umělcích.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 7 zákona č. 247/1949 Sb., o vyznamenáních a čestných uznáních:

§ 1.

Lidově demokratický stát si váží uměleckých pracovníků. Aby jejich práce došla čestného uznání, zavádí se pro zvlášť vynikající a zasloužilé umělecké pracovníky čestný titul „zasloužilý umělec“.

§ 2.

Čestný titul „zasloužilý umělec“ uděluje vláda na návrh příslušného ústředního úřadu

pracovníkům, kteří si dlouholetou vynikající prací v kterémkoliv oboru umění získali zvláště zásluhy.

§ 3.

(1) Umělci, kterým vláda udělila čestný titul „zasloužilý umělec“, dostanou o tom listinu (diplom).

(2) Listinu (diplom) odevzdá zasloužilému umělci vedoucí příslušného ústředního úřadu.

§ 4.

Vláda může zasloužilému umělci odejmout čestný titul, stal-li se tohoto čestného uznání nehodným.

§ 5.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je předseda vlády a předseda Státního výboru pro věci umění.

Široký v. r.